

Riktlinjer för godkännande som huvudman för fristående förskola i Norrtälje kommun

Antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 128

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
registrator.barn.skola@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Innehåll

1. Inledning	3
2. Krav och förutsättningar för godkännande	4
3. Ansökan	4
3.1 Innehåll	5
3.2 Prövningen	6
4. Beslut	7
4.1 Överklagande	7
4.2 Förändringar	7
Anmälan om ändring i ägar- och ledningskretsen	7
Ansökan om nytt godkännande för ändrat huvudmannaskap	8
Väsentliga förändringar av befintligt tillstånd	8
Andra ändringar av betydelse	8
4.3 Återkallande på huvudmans begäran	8
5. Undertecknande av villkor	8
6. Tillsyn	8

1. Inledning

Förskolan är en egen skolform, det första steget i det svenska skolväsendet och i barnets utbildning. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Barnen ska få möjlighet att lära och utvecklas genom att leka, skapa och utforska - på egen hand, i grupp och tillsammans med vuxna. Att ge barnen omsorg och trygghet är en viktig uppgift för förskolan. Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek och barnen ska erbjudas en god miljö. Förskolans lokaler och utrustning ska bidra till barnens utveckling och lärande. Verksamheten ska vara utformad enligt skollagen (2010:800) och förskolans läroplan (Lpfö 18) samt vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utbildningen ska vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas och barnets bästa ska vara utbildningens utgångspunkt. Undervisningen vid en fristående förskola ska vara icke-konfessionell. Utbildningen i övrigt vid en fristående förskola får ha en konfessionell inriktning.

Norrtälje kommun ingår i finskt förvaltningsområde. Det gör det möjligt för en fristående förskola att bedriva hela eller en väsentlig del av utbildningen på finska.

En fristående förskola är en förskola som inte drivs av kommunen utan istället av exempelvis ett privat bolag eller en förening. Den som driver en fristående förskola kallas enskild huvudman. Villkoren för att en enskild ska kunna godkännas som huvudman för fristående förskola regleras i skollagen.

Ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola i Norrtälje kommun är belagd med en avgift. För att ansökan ska kunna tas upp till prövning behöver ansökan vara komplett och korrekt undertecknad. Barn- och skolnämnden prövar därefter om sökanden uppfyller kraven i skollagen samt övriga lagar och regler som gäller för utbildningen. I samband med detta görs en prövning av ägar- och ledningskretsens erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten samt en prövning av sökandens ekonomiska förutsättningar. Utbildningen ska bedrivas i enlighet med skollagen och läroplanen för förskolan. Det måste också finnas tillgång till en ändamålsenlig lokal. Det är sökanden som måste kunna visa att denne har förutsättningar att följa de lagar och regler som gäller och att utbildningen kommer leva upp till de krav som ställs.

Barn- och skolnämnden strävar efter att handläggningstiden ska vara högst 4-6 månader efter att en komplett ansökan kommit in.

En godkänd verksamhet förutsätts starta inom ett år från det att beslutet fattats, vilket innebär att det inom ett år måste finnas inskrivna barn vid enheten. Den godkände huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, läroplanen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser och regler för utbildningen som kan finnas i andra lagar. Kommunens regler för placering i förskola och regler för utbetalning av bidrag till utförare av förskola i Norrtälje kommun ska också följas.

Godkännandet gäller för ett visst organisationsnummer, en viss utbildning vid en viss förskoleenhet. Det går exempelvis inte att utöka platsantalet, flytta till en annan lokal eller överlåta godkännandet till en annan juridisk person utan nytt godkännande.

En enskild huvudman som gör förändringar inom ägar- och ledningskretsen är skyldig att anmäla det till barn- och skolnämnden inom en månad efter förändringen gjorts.

Huvudmannen är även skyldig att löpande säkerställa att kraven på erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt samt lämplighet är fortsatt uppfyllda och att det finns ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten. Då barn- och skolnämnden ansvarar för tillsynen av den verksamhet som nämnden godkänt, innebär detta att kommunen även inom ramen för sitt tillsynsuppdrag kommer att pröva om huvudmannen uppfyller kraven. För tillsyn av fristående förskolor i Norrtälje kommun finns särskilda riktlinjer.

2. Krav och förutsättningar för godkännande

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola. Godkännande ska lämnas om

- den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
- den enskilde har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
- den enskilde i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms som lämplig. Vid lämplighetsprövningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 2 kap. 5 a § 1-4 skollagen bedöms som lämpliga:

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. *Lag (2018:1158).*

För att godkännande ska lämnas krävs därutöver, enligt samma lagrum, att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen eller för den del av skolväsendet som anordnas av kommunen. Vidare framgår att ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss förskoleenhet.

Enligt 2 kap. 5 c § får kommunen ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt 2 kap. 5 §.

3. Ansökan

En enskild som vill anordna fristående förskola i Norrtälje kommun måste först godkännas som huvudman för verksamheten. Ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola i kommunen är belagd med en avgift. En sökande som avser starta flera förskoleenheter behöver ansöka om godkännande för varje verksamhet separat.

Ansökan görs i kommunens e-tjänst i god tid innan planerad verksamhetstart och undertecknas med e-legitimation. Det är behörig firmatecknare som ska underteckna ansökan, det vill säga den/de som undertecknar ansökan måste ha laglig rätt att företräda sökanden. Handlingar som styrker sökandens rättsliga handlingsförmåga ska bifogas ansökan. Om ansökan inte är korrekt undertecknad, och den/de som ansöker inte kompletterar med rätt underskrift, kan ansökan komma att avvisas.

En komplett ansökan där alla uppgifter fyllts i och samtliga efterfrågade bilagor bifogats underlättar handläggningen. Om något saknas kommer sökanden att erbjudas tillfälle att komplettera. Om ansökan efter detta fortfarande är ofullständig kan en prövning komma att göras på befintligt underlag.

Ansökan ska vara formulerad på så sätt att den visar sökandens insikt i de föreskrifter som gäller för utbildningen. Det ska således framgå på vilket sätt sökanden har tänkt utforma en utbildning som främjar alla barns utveckling och lärande samt hur barnen kommer att erbjudas en trygg omsorg i en god miljö. Ge tydliga och konkreta svar på frågorna och hänvisa inte enbart till skollagen, läroplanen och/eller bilagor när en beskrivning efterfrågas.

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler och ha sådan utrustning som behövs för att nå syftet med utbildningen. Giltigt bygglov och utlåtande avseende brandskydd ska finnas. Barnen ska erbjudas en trygg omsorg i en god inne- och utemiljö. Dokumentation, rutiner och handlings-planer för barnsäkerhet ska finnas och vara väl kända av förskolans personal samt finnas tillgängliga.

Det pedagogiska arbetet vid förskoleenheten ska ledas och samordnas av en rektor som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. I undervisningen ska användas legitimerade förskollärare. Förutom förskollärare får det i undervisningen finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas. Sökanden ansvarar för att verksamheten uppfyller kraven på tystnadsplikt enligt skollagen, anmälningsplikt enligt socialtjänstlagen samt att den som erbjuds anställning lämnar ett registerutdrag enligt skollagen.

3.1 Innehåll

En ansökan ska innehålla:

1. Uppgifter om sökanden och dess ägar- och ledningskrets.
2. Uppgifter om sökandens ekonomi och budget för den planerade verksamheten.
3. Uppgifter om den sökta verksamheten, öppettider och planerat antal barn.
4. En beskrivning av den planerade utbildningens syfte och utformning.
5. En beskrivning av planerad ledning och personal.
6. En beskrivning av verksamhetens lokaler och miljö.
7. En beskrivning av förskolans arbete med barnens lärande och personliga utveckling, särskilt stöd samt information till vårdnadshavare.
8. En beskrivning av sökandens rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet, klagomålshantering och det målinriktade arbetet för att motverka och förhindra trakasserier, kränkande behandling samt diskriminering.
9. En beskrivning av barngrupperna och miljön samt förskolans arbete med modersmål.
10. Uppgifter om mottagande, urval och avgifter.

Bilagor som efterfrågas:

11. Årsredovisning/årsbokslut.
12. Likviditet- och resultatbudget för den planerade verksamheten.
13. Lokalritning med uppgifter om yta och utrymningsvägar.
14. Hyreskontrakt/överenskommelse för hyra/köp av lokal.
15. Beslut om bygglov och slutbesked för förskola, eller handling som styrker att bygglov inte krävs.
16. Utlåtande från auktoriserad brandkonsult eller Räddningstjänstens yttrande.
17. Anmälan av verksamhetslokal till bygg- och miljönämnden (om möjligt).
18. Anmälan av livsmedelsanläggning till Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor.
19. Handlingar som styrker sökandens rättsliga handlingsförmåga och andra handlingar utifrån vald associationsform.
20. Underlag från Skatteverket för godkänd F-skatt och arbetsgivarregistrering.
21. Underlag från bank om konto tillhörande sökanden.

Sökanden ansvarar för bygglov, anmälan av verksamhetslokal, registrering av livsmedelsanläggning, kontakt med Räddningstjänst och andra myndigheter samt de kostnader som följer av detta.

3.2 Prövningen

Om något saknas eller är oklart kommer sökanden att erbjudas tillfälle att komplettera ansökan. Kommunikeringen sker genom fungerande e-post. När ansökan är komplett prövar barn- och skolnämnden ansökan utifrån kraven i skollagen samt övriga lagar och regler för verksamhetsformen. För att kunna bli godkänd som huvudman måste sökanden kunna visa att denne har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

En prövning görs av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet, sökandens ekonomiska förutsättningar och av sökandens förutsättningar i övrigt. I samband med prövningen kan barn- och skolnämnden komma att hämta in uppgifter från exempelvis Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och företag som erbjuder kreditupplysningar. Beslut efter tillsyn och anmälningar av verksamheter som sökanden sedan tidigare är godkänd som huvudman för kan också komma att inhämtas och vägas in vid bedömningen av en ansökan. Lokal och utemiljö kommer att granskas utifrån barns säkerhet.

Personer i ägar- och ledningskretsen

Strukturen för ägande kan se olika ut och bedömningen av vem som har ett väsentligt inflytande görs samlat utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Med väsentligt inflytande över verksamheten avses som huvudregel ett ägande om minst tio procent av det röstberättigade aktiekapitalet. Om en ägare med väsentligt inflytande är en annan juridisk person omfattar prövningen även ledning och ägare hos denna. Om verksamheten bedrivs av en fysisk person ska han eller hon prövas. Föreningar och stiftelser har inga ägare, varför prövningen som utgångspunkt omfattar styrelsen. En anställd med arbetsledande funktion, som till exempel rektor eller skolchef, ingår inte i prövningen om det inte finns särskilda omständigheter som talar för det.

Erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt

Kravet på ägar- och ledningskretsens erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för utbildningen är av vikt för utbildningens kvalitet och likvärdighet. Kravet innebär att det inom kretsen ska finnas kompetens gällande de föreskrifter som krävs för att bedriva förskola, till exempel skollagstiftning, arbetsrätt, arbetsmiljö samt ekonomi. Bedömningen görs samlat för hela den berörda ägar- och ledningskretsen. Det vill säga att kravet ska vara uppfyllt av ägare och ledning tillsammans, varje enskild person behöver inte ha kunskap på varje område.

Lämplighet

Personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska även i övrigt bedömas lämpliga. Vid lämplighetsprövningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Omständigheter som enligt förarbetena (prop. 2017/18:158) bör läggas till grund vid prövningen är framför allt tidigare brottslighet och ekonomisk misskötsamhet. Varje person i den formella ledningskretsen och ägare som har ett väsentligt inflytande över verksamheten måste bedömas som lämplig.

Ekonomiska förutsättningar

Regelverket ställer krav på att sökanden har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller. Om sökande bolag ingår i en koncern beaktas även koncernens ekonomi. De ekonomiska förutsättningarna är viktiga för en verksamhets stabilitet och kontinuitet. En samlad bedömning görs av sökandens ekonomiska situation och planering för den sökta verksamheten.

Förutsättningar att i övrigt följa de föreskrifter som gäller för utbildningen

Det är sökanden som ska visa att denne har förutsättningar att uppfylla föreskrifternas krav. Beskrivningarna ska därför inte redogöra för vad som redan finns angivet i de nationella styrdokument. Ansökan ska genom tydliga och konkreta beskrivningar av den planerade verksamheten klargöra och visa sökandens insikt i de föreskrifter som gäller för utbildningen samt sökandens förmåga att skapa förutsättningar för att utbildningen kan uppfylla och nå författningarnas krav och mål. Det ska således framgå på vilket sätt sökanden har tänkt utforma en utbildning som främjar alla barns utveckling och lärande samt hur barnen kommer att erbjudas en trygg omsorg i en god miljö.

Lokalernas ändamålsenlighet bedöms utifrån gällande lagstiftning. I utredningen ingår en bedömning av hur många platser de planerade lokalerna maximalt kan ha utifrån lokalernas storlek och ändamålsenlighet samt en bedömning utifrån ett barnsäkerhetsperspektiv.

Påtagliga negativa följder

För att godkännande ska lämnas krävs, utöver de krav som ställs på den enskilde, att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen eller för den del av skolväsendet som anordnas av kommunen (2 kap. 5 § skollagen).

4. Beslut

En ansökan om godkännande som huvudman kan avslås om barn- och skolnämnden bedömer att den enskilde inte uppfyller kraven och/eller inte har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Ett sådant beslut kan överklagas.

Ett godkännande avser en viss huvudman och en viss utbildning vid en viss förskoleenhet. Verksamhetslokalen måste ha anmälts till bygg- och miljönämnden senast 6 veckor innan verksamheten startar. Lokalen ska även ha registrerats som livsmedelsanläggning. Huvudmannen ansvarar för att detta sker samt för de kostnader som följer.

Den enskilde blir vid ett godkännande huvudman för verksamheten och juridiskt ansvarig för denna. Den enskilde huvudmannen blir arbetsgivare för personal och ansvarar därmed för att anställnings- och arbetsmiljövillkor uppfylls enligt gällande lagstiftning.

Ett godkännande förutsätter att en verksamhet startar inom ett år efter beslutsdatum och att verksamheten pågår löpande. Om det efter ett år inte finns några barn inskrivna i verksamheten kommer huvudmannen att kontaktas för att säkerställa om verksamheten ska avslutas på huvudmannens begäran.

Verksamheten ska utföras i Norrtälje kommun och ska följa kommunens regler om placering i förskola och regler för utbetalning. Utbetalning av bidrag kan bara göras till den som har godkänts som huvudman för verksamheten och som är registrerad för F-skatt och som arbetsgivare.

4.1 Överklagande

Ett beslut efter ansökan om godkännande som huvudman kan överklagas till förvaltningsrätten. Med beslutet följer en anvisning om hur man överklagar.

4.2 Förändringar

Anmälan om ändring i ägar- och ledningskretsen

En enskild huvudman som gör förändringar inom ägar- och ledningskretsen är enligt 2 kap. 5 b § skollagen skyldig att anmäla det till barn- och skolnämnden inom en månad efter förändringen gjorts. Barn- och skolnämnden prövar i samband med anmälan att kraven är fortsatt uppfyllda. Särskild e-tjänst finns för denna anmälan.

Ansökan om nytt godkännande för ändrat huvudmannaskap

Ett tillstånd är kopplat till ett visst organisationsnummer. En godkänd huvudman får inte överlåta godkännandet till en annan juridisk person (annat organisationsnummer). Den som önskar ta över en befintlig verksamhet måste först bli godkänd som huvudman för verksamheten innan överlåtelse kan ske. Detta gäller även i de fall en befintlig huvudman vill byta till en annan associationsform eller vid en fusion. Det blir då en ny huvudman som ska prövas. Ansökan ska göras i god tid i kommunens e-tjänst. Ansökan är belagd med en avgift. Den befintliga huvudmannen ska i samband med ansökan lämna in en avsiktsförklaring om sin önskan att överlåta verksamheten under förutsättning att nämnden godkänner den nya huvudmannen.

Väsentliga förändringar av befintligt tillstånd

Ett godkännande gäller en viss utbildning vid en viss förskoleenhet. En godkänd huvudman får inte göra en väsentlig förändring av befintligt tillstånd utan ett nytt godkännande från barn- och skolnämnden. Med väsentlig förändring avses till exempel byte av adress och/eller stadigvarande förändring av lokalyta eller platsantal. En huvudman som avser genomföra en väsentlig förändring enligt ovan måste ansöka om detta. Ansökan ska göras i god tid i kommunens e-tjänst. Ansökan är belagd med en avgift.

Andra ändringar av betydelse

Om andra ändringar av betydelse planeras, kontakta barn- och skolnämnden i god tid innan den planerade ändringen är tänkt att genomföras.

4.3 Återkallande på huvudmans begäran

En huvudman kan begära att godkännandet återkallas om man önskar avsluta verksamheten. Denna begäran ska lämnas in till barn- och skolnämnden minst sex månader innan verksamheten upphör. Huvudmannen ska även, minst sex månader innan avvecklingen, skriftligen informera vårdnadshavare (inklusive de vårdnadshavare som ställt sina barn i kö till verksamheten), om att förskolan kommer att avvecklas.

Huvudmannen ska hålla kommunen informerad om hur huvudmannen går till väga inför förskolans avveckling. Huvudmannen ska också hålla barnens vårdnadshavare uppdaterade med information om den planerade avvecklingen.

5. Undertecknande av villkor

Behörig firmatecknare för verksamheten ska underteckna att denne kommer att följa samtliga lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhetsformen samt kommunens regler för placering i förskola och regler för utbetalning av bidrag till utförare av förskola i Norrtälje kommun.

6. Tillsyn

Barn- och skolnämnden är tillsynsmyndighet för de fristående förskolor som finns i kommunen. Särskilda riktlinjer för tillsynen finns på kommunens hemsida.

Slut